

פרשיית השבוע

מגזין להגות והסברה יהודית

פרשת בהעלותך תש"פ * 491

נועם הנשמות
פרקי ערנה לשבת קודש

על השולחן
הרב אברהם ישראל פרידמן

כשואב - צועקים

על צביטת-הלב של המאחרים

למה ניגרע? יחדים משתוקקים. צלם: שניאור מר-ויק

כולנו אולי מכירים את זה.

זה קרה אם פעם איחרנו את 'זמן קריאת-שמע' או מצווה אחרת. אנחנו מרגישים החמצה שכזו. צביטת-לב מייסרת.

היא לא מולידה דכדוך וייאוש. היא ביטוי של הקשר העמוק שלנו עם המצווה ועם נשמתה. ולכן - היא ברוכה הצביטה הזו.

"למה ניגרע."

זה היה לפני לא-מעט שנים. אולי שני עשורים. אני זוכר את זה כמו היום.

נערך כינוס רב-משתתפים באצטדיון 'יד אליהו' למען שמירת השבת בארץ-הקודש. שמירה אמרנו, וזה נכון, לשמור עליה שלא יחללוה בזדון ובפרהסיא. שהמתנה היקרה שלנו לא תתלכלך. בראשות הכינוס עמד אז איש העסקים החרד למען השבת, הרב רפאל הלפרין ז"ל. הוא זה שהעניק חסות ל'צופרי שבת' ברחבי ארצנו, והוא זה שיום זה כרטיס אשראי ייעודי לרכישה בעסקים שומרי שבת.

והיה זה הגאון הרב ישראל מאיר לאו שליט"א - רבה של ת"א, שבפאתוס השמור רק לו ובטון רועם, אולי קצת לא-אופייני, קרא ואמר: "האם ייצא מהכינוס הזה משהו? אינני יודע. דבר אחד אני יודע: כשואב - צועקים!"

זהו תמצית הרעיון של "למה ניגרע". אנחה יהודית עמוקה וטהורה כל-כך. תודו גם אתם: אין מתוקה הימנה.

... ויאמרו האנשים ההמה אליו: אנחנו טמאים לנפש אדם למה נגרע לבלתי הקריב את קרבן ה' במועדו בתוך בני ישראל (במדבר ט, ז ושם

מה באמת מבקשים האנשים ממשה ואהרון; הלא מדובר בצו-אלוקי ומי שעובר עליו נחשב ל"צדיק הרבה" כדוגמת מי שיניח חמישה ציציות שיעבור ב"בל תוסיף"! הלא כן?!

אפשר שאין מדובר כאן בטרוניה או תלונה. קיטור - להבדיל כמובן - נוסח תלונות המתאוננים בהמשך הפרשה על "זכרנו את האבטיחים...". מדובר בהבעת רחשי-הלב. אנחה עמוקה. "ויאמרו". כפשוטו. לא "ויצעקו".

אנשים לעיתים מתקשים להכיר את עולם-הביניים הזה שבין העצבות לשמחה: עולם הערצה והכיסופין, התשוקה וההשתוקקות. יהודים שחשים צביטה בלב כשהם בדרך רחוקה או טמאה. לא, אין הביקוש הכואב הזה יעלה מזור וצרי למכת נפשם. הם לא יצליחו לפרוץ בחומה הבלתי-עבירה. אבל להביע את כאבם זה המון.

הבעת-הכאב הזו אינה מובילה לעצבות וקדרות, עליה הכבירו בספרים הקדושים כנשק האמיתי של היצר-הרע לאחר החטא. אדרבה - היא מרעיפה טללי תחייה של קירבה לריבונא דעלמא. זוהי שעת תפילה וייחול. שעה שבה נפתח הלב לרווחה כשכולו אומר: "צמאה נפשי לאלוקים לא-ל חי".

אנחנו רואים את חיינו במבחן התוצאה. כך רואה מי שרואה את חיינו הרוחניים כשורת פקודות יבשות שהוא נדרש לעשות מידי-יום. כמו רובוט במפעל עם מכונות אוטומטיות. 'איצקומט' בלעז.

כזה אדם, מתקשה ללמוד על ערכה של תשוקה. צביטת-לב. תוצאה אין, והדרכים חסומות - אז מה לו כי ישתוקק? מה תתן ומה תוסיף לו זו?

אבל "כשואב - צועקים". הכאב מתפרץ כהר-געש, לא נותן מנוח. הצעקה הזו נפלטת ספונטנית.

... וזוהי ובגלות ישראל

אל ארצות נוד-ונוע, אל המדבר הגדול הזה, עמקי צלמוות ומחשכי בלהות, ואז - ומאז - שכינת השבת מילאה את משנה התפקידים. כל מקום שגלו - שכינה עמהם!

"השבת, עמודא דנהורא של כל הדורות, קרני שמש הודה, מלאים זיו ומפיקים נוגה, חדרו-פרצו אל תוך תוכי רוח ונפש פנימה, להעלות ארוכה לכל המיית תוגה, וסער כל צער, צרי ומרפא לשבורי-לב, ונטפי-נוחם לחבש לעצבותם. בא שבת, באה מנוחה, גיל ששון ושמחה, ונס יגון ואנחה"

(ביטאון 'נרות שבת' גיליון א', ערב שבת ויקרא אדר-ב' תש"ג)

לתשומת ליבכם

מהדורת הדפוס
מצומצמת.

לקבלת הגיליון במייל,
שלחו בקשה ל:

abyisrael@gmail.com

ר' יצחק-בצלאל פרידמן

ברכת האירוסין - גדרה

שולחן-השבת - לדמותו

הגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א* רבה של שכונת רמת-אלחנן

הן ידוע בשערים מה שנחלקו הראשונים האם ברכת האירוסין היא "ברכת המצוות" או "ברכת השבח". ונסביר.

בגמרא כתובות (ו, ב) למדנו: "ברכת האירוסין מאי מברך? רבין בר רב אדא ורבה בר רב אדא תרוייהו משמיה דרב יהודה אמרי: ברוך אתה ה'.. אשר קדשנו במצותיו וציוונו על העריות ואסר לנו את הארוסות והתיר לנו את הנשואות על ידי חופה וקדושין. רב אחא בריה דרבא מסיים בה משמיה דרב יהודה ברוך אתה ה', מקדש ישראל על-ידי חופה וקדושין".

וברא"ש הביא את קושיית העולם מדוע אין מברכין ישירות "לקדש את האישה" וכי היכן מצינו נוסח כזה של ברכה על "שאסר לנו". ויישב כי אכן אין זו ברכה כ"ברכת המצוות" - על מעשה הקידושין, כי פרייה ורביה היא קיום המצווה. בלשונו לא נכתב מפורש אבל כוונתו שזוהי "ברכת השבח".

ובר"ן הקשה גם כדברי הרא"ש ונקט גם כדבריו בגדר ברכה זו, ואף הרחיב יותר לפרט העניין: "וכיוון שברכת המצוות לא ניתן לומר (שאין זו גמר המצווה) הוציאו מצווה זו בלא ברכה כלל ותקנו לברך על קדושתן של ישראל, והיינו - שהקב"ה בחר בהם וקדשם בעניין זיווג אסור להם". רואים אנו מדבריהם כי ברכת האירוסין היא "ברכת השבח" גרידא.

אולם ברמב"ם משמע לא כן. שהרי כתב בהלכותיו (קידושין, פרק א' הלכה א'): "וליקוחין אלו מצוות עשה של תורה הם". משמע שעצם הקידושין נחשבים למעשה מצווה, וזה דלא כהרא"ש והר"ן. וממילא, בהתאם לזה, לכאורה גם הברכה תוגדר כ"ברכת המצוות".

והנפקא-מינה בדבר באשר לזמן הברכה: אם הרי זה ברכת המצוות, מברכין לפניה, ואם ברכת השבח - אפשר לברך גם לאחריה.

ונראה שבאמת הרמב"ם לשיטתו הוא הולך שכתב במקום אחר (פרק ג' מהלכות קידושין) שמברך טרם מעשה הקידושין, והוא לשיטתו שמדובר בברכת המצוות, ודינה - ממילא - כשאר ברכת המצוות המוכרות.

נפקא-מינה נוספת היא באשר לשאלה מי המברך. אם זוהי "ברכת המצוות", הרי שכעיקרון האיש המקדש צריך לברך ו'מסדר הקידושין' אינו אלא שלוחו, אבל אם זוהי "ברכת השבח" ייתכן וכל אחד ראוי לברך.

והעולם נוהג שראש-הישיבה מוציא את החתן מדין 'שומע כעונה'.

שמירת השבת, כפי שמובטח לנו, תעניק לנו מגן ומחסה מפני כל הצרות הבאות לעולם רח"ל. אבל כל זאת בתנאי שהאדם ישמור את פיו במהלך השבת, ולא ירבה בדיבורי חול, אלא יעסוק בדברי תורה וחיזוק, וישרה אווירה טובה בבית, אווירה של אמונה כבורה עולם.

יש להוריד את מפלס המתח, להנמיך את גובה הלהבות... לנצל את האווירה הטובה של שולחן השבת, ולא להפכו לבימה של לחץ וחרדה. חובה גדולה מוטלת על ראש הבית לא להשרות אווירה עכורה וכפייתית, ולא 'להוריד הוראות' כמפקד, אלא להתנהג כאב רחום, להתעניין אצל ילדיו, באהבה ובחיבה, מה עבר עליהם השבוע, להעניק להם עצות מועילות כיצד להתגבר על הקשיים, ולחזק את הקשר הנפשי איתם.

"... לא הרבה אנשים יודעים את סודה הגדול וכוחה העצום של מחמאה ומילה טובה. מה שלא משיגים באמצעות כוח, ניתן להשיג בקלות רבה על ידי מילה אחת של מחמאה כלפי הזולת.

שולחן השבת הוא הזמן היעיל ביותר לדבר עם הילדים בדברי אמונה ובטחון, לחסן אותם מול פגעי העולם, ולתת להם את הכלים להתמודדות עם משברי החיים.

אבל כל זה יכול להיעשות רק באווירה נינוחה. לילדים יהיה הרבה יותר קל להתנהג יפה, אם הם ייווכחו בהרמוניה השוררת בין האבא לאמא, ויראו שאביהם מחמיא לאימם על כל צעד ושעל.

צריך לדעת שאחד החיובים הגדולים המוטלים על כל בעל-בעמיו הוא לשבח תמיד את מעשיה של אשתו, גם אם לכאורה אין על מה לשבח... כדברי הגמרא (סנהדרין, ע"ו ב') 'ואוהבה כגופו ומכבדה יותר מגופו'.

כלל זה צריך להיות מונח הייטב-הייטב במוחו של כל יהודי המעוניין לגדל את ביתו ולהפכו למעון השכינה עלי אדמות, במיוחד בימים קשים אלה.

לא הרבה אנשים יודעים את סודה הגדול וכוחה העצום של מחמאה ומילה טובה הניתנת לאדם, וחבל בתקופתנו יש הנוטים להיות 'קמצנים' גדולים במחמאות, וצריך לדעת ש מה שלא משיגים באמצעות כוח, ניתן להשיג בקלות רבה על ידי מילה אחת של מחמאה כלפי הזולת.

הנהגה זו חשובה במיוחד בבית היהודי. חז"ל אומרים שלשלושה אנשים צריך להתחנף: לאשתו, לרבו ולבעל חובו. והפירוש בחנופה זו הוא להחמיא לאשתו על כל מה שהיא טורחת ומתאמצת עבורו, ומי שמתנהג בדרך זו יראה בביתו ברכה ושלווה.

(מקור: ביטאון 'קול ברמה' - ביטאונה של שכונת רמת אלחנן, בעריכת ידידנו סופר הבית היהודי הרב משה-מיכאל צורן הי"ו, גיליון

יהי אחרי השבועות

שמעתי פעם סיפור מופלא מהגאון רבי שלום משאש זצ"ל - רבה של ירושלים.

הוא סיפר שבמרוקו היה חתן אחד שהגיע עם רעייתו הביתה לאחר החתונה. אבל במקום לשוחח עימה על דא ועל הא - הוא ביקש להתבודד בחדר.. היא לא הבינה מה עלה ברעיונו והאם דעתו שפוייה. (אגב, פעם היה מקרה בבית-הדין שעיקוב של חתן עם חבריו לאחר החתונה הוביל לגירושין בפועל!).

לאחר דקות אחדות יוצא החתן מהחדר. "מצטער", פנה לכלתו הטרייה, "אבל הייתי צריך להיפגש עם כלתי הראשונה - התורה הקדושה..".

לא בטוח שהיה זה נכון לעשות את הצעד שעשה דווקא בעיתוי זה, אבל מכל - מקום האיש ביטא את הקשר העמוק שלו לתורה הקדושה. קשר פנימי חם. קשר אמת.

לא - מעט מרבתינו הקדושים כתבו פיוטים על התורה הקדושה.

ביניהם ניתן למצוא את: רבי שלמה אבן גבירול, רבי אליעזר ממין בעל 'ספר יראים' ורבי דוד חסין ממרוקו כתב אפילו פיוטים סדורים על הלכות טריפות.

מה משמעותם של שירים אלו?

התורה כידוע נקראת כלה. "מורשה קהילת יעקב - אל תקרי מורשה אלא מאורסה" (גמרא ברכות נז, א).

הפיוטים הללו שכתבו החכמים היו ביטוי נרגש לקשר שלהם עם התורה. שיר-חיבה. המשל שמשלו חכמים את התורה לאישה בא בעיקר לבטא את סגנון הקשר עם התורה הקדושה היקרה מפנינים.

כל-כך הרבה ביטויי חיבה אנחנו מוצאים בפסוקים על התורה הקדושה: "נופת-צופים". "מאירת-עיניים". "מתוקים מדבש".

ביטויים אלו מבטאים את הקשר הייחודי שלנו - עם ישראל - עם התורה.

בחג השבועות למעשה נישאנו לתורה הקדושה.

ימים אחדים אחרי, אם אנחנו שואלים עצמנו מה אנחנו יכולים "לקחת" מהחג הקדוש הזה? התשובה היא: את הקשר הרגשי.

אם ניטיב להעביר לילדינו את התורה בדרך של חיבה, מתוך תחושת מתקנות - בטוחני שהם יתחברו אליה לאורך ימים ושנים.

כי קשר עמוק כזה לא ממהרים לנטוש.

סעודה ב-2:00 בלילה

שביבים ממסירותה המופלאה של הרבנית הצדקנית מצאנו ע"ה לבעלה הגדול מרן בעל ה'דברי יציב' זיע"א | פרקי-הוד שלא ייאמנו לדמותה של אשת חיל עטרת בעלה

מן המופלאות במסכת מסירותה של הרבנית נחמה הלברשטאט ע"ה (שנלב"ע בערב הפסח האחרון) היא פרק הכנת המאכלים בכל יום ויום למען בעלה מרן בעל הדברי יציב זיע"א מצאנו.

יחזיק משתפר בתהלים: צילום: דוד כהן

סדר הסעודות אצל הרבי זי"ע היה, שבערך בין השעות שלש או חמש אחר הצהריים היה אוכל את סעודת הצהריים (שהיה בדרך כלל סעודה של בשר), ואת סעודת הערב היה אוכל בשעה מאוחרת בלילה, אחר שכילה את כל עבודת הקודש של כל היום הארוך, שהתחיל בעלות השחר ונמשך ברציפות עד שעה מאוחרת עמוק בתוך הלילה שאחריה, יום מלא וגדוש בהרבצת תורה, בכתובת תשובות להלכה, בתפילות בדבקות נשגבה משך שעות ארוכות, בקבלת יהודים לעצה ברכה וישועה, ובפעולות נשגבות למען הכלל, רק כעת, אחר תפילת ערבית, אותה היה מתפלל בשעה מאוחרת מאוד, לערך בשעה שתיים בלילה, ויש שגם הרבה יותר מאוחר מכך, או אז היה כ"ק מרן זי"ע נפנה לעבודת הקודש של אכילת סעודת הערב הדלה למען חיזוק גופו הטהור. היתה זו עבודת "מיעוט אכילה" באופן אשר לא יאומן כי יסופר, כל סעודתו הסתכמה בטעימת קלה מאד של חתיכת דג מבושל או אפוי בצירוף כמה כפות של קאשע [כוסמת] או תפוח אדומה מבושל. הא ותו לא.

היה זה חיזיון-פלאים שחזר על עצמו דבר יום ביומו ולילה עמו. לשעה זו של סעודת הערב, בשעות הקטנות של הלילה, עמדה הרבנית ע"ה והמתנה משך כל היום. מבחינתה היה זה חלקה מכל עמלה, מאחר והיא ראתה בהכנת סעודת הערב שליחות-קודש וזכייה שנפלה בחלקה לעמוד ולשרת את כ"ק מרן אדמו"ר זי"ע בהכנת המאכלים. בעוד לילה ותתן טרף לביתה על משמרת-קודש זו לא וויתרה הרבנית כל שנותיה, ומעולם לא הסכימה שהגבאי או ה'הויז-בחור' יכין את המאכלים במקומה, גם אם היתה חלשה או עייפה, טרחה להכין את הכל בעצמה על צד היותו טוב. ולא זו בלבד, אלא שהרבנית במסירות-נפשה מעולם (אכן, מעולם!) לא עלתה על יצועה לשנת לילה לפני שהכינה את סעודת הערב למרן זי"ע, כשהיא מקפידה לבשל את הסעודה כל לילה מחדש דוקא סמוך ממש להתחלת הסעודה, בשעות המאוחרות-מאוד של הלילה.

**

היו באים להודיע לה מיד כאשר כ"ק מרן זי"ע מתחיל להתפלל תפילת ערבית, ואז החלה בעבודתה לבשל את תפוחי האדמה או הקאשע ולהכינם כראוי. כך עשתה בכל לילה ולילה בשעות מאוחרות עד מאד, בין השעות שתיים ואף שלש בלילה!. זאת על אף שבמשך כל היום עבדה בכל מלאכות הבית, כיבוס ניקיון וסדר, טיפול בילדים וכו', ונקל לשער שבשעות הלילה אפסו כוחותיה, אך היא לא הסכימה מעולם לפרוש לשנת לילה טרם הכינה ובישלה את סעודת הערב בשעה מאוחרת בלילה סמוך לסעודה. כך בכל ימות השנה, קיץ כחורף סתיו כאביב, בלי לעשות לעצמה שום הנחות, ובלי להעלות על הדעת להעביר את הזכייה הזאת לידיים אחרות. כאשר נשאלה כמה פעמים מפי הגבאים או ה'הויז-בחורים' מדוע זה היא מנדדת שינה מעיניה לבשל המאכל סמוך לסעודה, ולמה לא תבשל את המאכלים בתחילת הלילה ותלך לאגור כוחות בשינת לילה, והם - הגבאים - כבר יחממו את המאכלים שוב בשעת לילה מאוחרת, לפני שיגישו אותם לפני מרן זי"ע. ענתה הרבנית: לא! חפצה אני להכין לרבי מאכלים טריים אשר זה עתה התבשלו, ולא התיישנו אפילו בכמה שעות!!!

ככל החיזיון הזה היה גם במאכלי השבת, כאשר היתה אופה את החלות לכבוד שבת קודש דווקא ביום שישי, ולא הקדימה לאפות ביום רביעי או חמישי, ונימוקה עמה: אין ראוי להביא לפני הרבי חלות שלא נאפו היום בערב שבת קודש. כך, מפי בנותיה הרבניות. צאו וראו מסירות מהי, כבוד והערצה מהי, הקרבה מהי. כי הלא ידעה הרבנית היטב כי אצל צדיק עליון וקודש קודשים כרבינו זי"ע אין מעלה ומוריד כהוא זה איזה סוג מאכל מביאים לפניו, ואין אצלו שום נפקא מינה אם בישלו זאת לפני חצי שעה או לפני חמש שעות, או לפני חמש ימים. זאת ועוד, היא ידעה גם ידעה שמכל האוכל הרב שהיא מכינה, אין הרבי טועם כי אם כמה כפות בלבד, ואת כל השאר הוא משאיר כשיריים עבור ה'הויז-בחור' או הגבאי שאכל לשובע נפשו, ובכל זאת לא רפו ידיה ולא חדלה מעבודתה הקדושה, וכך בכל לילה ולילה המשיכה להקפיד לבשל הסעודה ולהכינו רק סמוך לסעודה, הכל כדי לנהוג ברבינו זי"ע בדרך כבוד מלכים.

(מתוך ביטאון הזיכרון "חיי נחמה" מבית ביטאונה של צאנז גיליון תק"י)

א.י.פ.

נישואין - ברוכים הבאים

על יתרו השדכן ועל ה'פגישה' שהתפספסה: יריעה מיוחדת בענייני הנישואין והבית היהודי מתוך הספר 'פרשת דרכים' >> מוקדש לאחינו היקר, שופע-הלב השוקד על תורתו מתוך אהבת תורה והשתוקקות עילאית ר' יצחק-בצלאל פרידמן הי"ו ליום חגו-חגנו עם בואו בבית הנישואין בשעטו"מ עב"ג לבית משפחת טובולסקי - מודיעין-עילית

מה אפוא רואה יתרו במשה רבינו, ה'מצרי' האלמוני שמגיע לבאר ונאבק עם רועי-הצאן הוולגריים שהוא מבקש להבהיל אותו כדי להינשא לבתו? על מה נפל דבר?

הנשוי הוא סבל. הוא סוחב על גבו את משאות הבית היהודי האישה, הילדים. לרבות כמובן תשלום חשבון חשמל מנופח בחורף. אבל הוא לא נאנח. הוא יודע שכך נצבעים חייו. הוא גם לא חש עושה טובה למישהו. זה המחויבות שהשית על עצמו. מרצון. בדיוק כמו שנהג האוטובוס לא ייאנח על התפקיד שנטל על עצמו, בדיוק כמו שהקופאי לא ייאנח על תפקידו שלו. זוהי מחויבות טבעית מבחינתו.

ייתכן אולי, שלכן מוחלים לחתן על כל עוונותיו. שהרי הוא בבחינת 'מלך' אחריות מלכותית על קיום ביתו, ולמלך, כידוע, מוחלין על כל עוונותיו! מלך, במילה אחת, זו אחריות. אם לאדם הפרטי ישנה אחריות על עצמו, הרי שלמלך - יש אחריות קולקטיבית על תושבי המדינה כולה. הוא חייב לקחת את התפקיד ברצינות. אחרת, הקולר יושת על צווארו שלו. רק על שלו. אחריות - זה לקחת את החיים ברצינות.

אז בהסתכלות פשטנית אנחנו רואים בו במשה רועה ישראל, את רגש האכפתיות. זהו אותו משה, הרועה הרחימאי, שיוצא אל אחיו ומרגיש בסבלותם. שאפילו על גדי צמא חס. אבל דומה שיש פה רובד עמוק יותר. הרבה יותר:

מה שאנחנו פוגשים בפסוק זה את רגש האחריות הציבורית. שניתן לקום ביום בהיר אחד, לאזור אומץ ולישא על עצמך עול של אחרים. להרגיש מחויבות אישית של "שר ושופט" מול שני מתגוששים שאין בינם לבינו דבר. (ראה שמות ב, י"ד). הרי משה, הילד שחי בבית המלכותי של פרעה, יכול היה לעצום עיניים, או לעשות-עצמו עוצם עיניים ולעבור למדרכה השנייה. מה לו ולצרה הזו? יחש לעצמו. מי-יודע, שמא רועי מדיין הללו גם אלימים...! אבל הוא יודע שהוא "שר ושופט" אחראי על כל מה שמתחולל סביבו. יש לו תפקיד שלא יוכל לחמוק ממנו. הוי אומר: אם לא יתערב הוא חתום על מה שיתרחש כאן. אז עושים זאת גם כשזוה פחות נעים.

וזהו המפתח הבסיסי להיכנס בשערי עולם הנישואין.

הכניסה לעולם הנישואין היא בעצם מעבר חד - נורא חד - בין ימי הדרור של הבחורות לימים החדשים ימי העול. מרצון. הרווק חי בגפו. הוא עלול להדליק חשמל בלי - הגבלה. שהרי הוא לא זה שיצטרך לשלם עליו בסוף החודש. הוא לא מחויב לדאוג חוץ מלעצמו. נישואין זה להחליט ביום בהיר אחד שאתה "שר ושופט" על אחרים. (ולא במובן הרודני כמובן) כלומר: אחראי לגורלם, למועקתם. נושא את משאם בדבקות מופלאה ושוקד על טובתם כל הימים. 'שר החוץ', כמו שקוראים לזה בדרשות ה'שבע ברכות'..

נוער מתמודד. דילמת 'יום ראשון'. מי אני? איך מרגישים את השני?

כשאתם עומדים בפרשת דרכים...

ניתן להשיג את הספר
'פרשת דרכים' -
400 עמודים גדושים
ברעיונות מקוריים על
הפרשיות מהגיליון,
בליווי איורים מושכי-עין.

מחיר סמלי לזיכוי הרבים: 10 ₪. לא ניתן להשיג
במייל.

לפרטים

מייל המערכת: abyisrael@gmail.com

<<<

".. להראות בנפשנו החפץ הגדול אל היום הנכבד הנכסף ללבנו כעבד ישאף צל" (ספר 'החינוך' - מצווה ש"ו, מצוות ספירת העומר).

והמתבונן לבטח יתהה: כלום מה העניין ב"להראות בנפשנו החפץ הגדול" ליום מתן תורה; ועוד: וכי לתשוקה נתקנה מצווה מיוחדת?! פלא!

נשיב במשל: בחור שעומד להינשא הודיע לארוסתו יום טרם ה'פגישה' אחרונה כי ייתכן ולא יבוא. "אולי נוותר על זה. בין-כך אנחנו מתחננים עוד מספר ימים, זה הרי העיקר". ארוסתו כמובן נתקפה בהלם אלמותי. ברור למה: הבחור רואה את הנישואין כעסק קר ויבש. כעוד "הסכמים" בין בעל לאישה. הוא לא מחכה לראותה. הכל קפוא כסיביר.

"להראות בנפשנו החפץ" זה לא דין. לא מצווים אותך על הרגש. זה מגיע טבעי כאשר מבינים שאתה עומד להתחתן. אתה משתוקק, סופר כל יום בדרך לרגע הנכסף. אתה - ממילא - לא תחמיץ את ה'פגישה האחרונה' - -

יש לעיתים הדרכות טרום-נישואין שמדברות על הסיפור הקר והיבש: איך "מסתדרים" עם האישה. כאילו צריך לעמוד כל היום דרוך וערוך עם תרסיסים למניעת יתושים ומריבות עליהם ועל ג'וקים שונים. "כיבוי שריפות" קוראים לזה היום. אבל נשכחה כאן נקודה מהותית במיוחד בחיי הנישואין: "רעים אהובים". הוי-אומר: הנישואין זה קשר. כימיה. כשזו כך, הרבה סאגות מתמוססות ונמסות כחמאה. ברור אפוא שצריך לטפח את הקשר הזה באופן מתמיד, אבל זה הרוח בחיי הנישואין. לא עסקים בהישרדות. ב"להסתדר".

זה גם הרעיון שעומד עליו ה'אגלי טל' בהקדמה ולפיו עיקר הלימוד הוא העונג שבו (והוא מקיש זאת לנישואין). כי אחרת חסרה ליבת העניין - ההבנה כי אני והגמרא לא חיים זה לצד זה. אלא זן התקשרות וכימיה. זהו חיבור נפשי ולבבי. העונג הצרוף - הוא החוט המקשר בקשר עמוק, קשר של קיימא.